

RELAȚII INTERNAȚIONALE, ȘTIINȚE POLITICE ȘI ADMINISTRATIVE

EFICIENTIZAREA EXERCITĂRII FUNCȚIEI PUBLICE PRIN PRISMA CONSOLIDĂRII INTEGRITĂȚII ȘI A RĂSPUNDERII DISCIPLINARE A FUNCȚIONARULUI PUBLIC

*Claudia LACHI, Facultatea Relații Internaționale,
Științe Politice și Administrative*

L'exercice effectif de la fonction publique est le rapport du résultat des activités administratives effectuées par les fonctionnaires publics et de la consommation des ressources utilisés pour la réalisation de ces activités. L'efficacité précédemment nommée est directement proportionnelle avec le professionnalisme, l'intégrité et l'attitude consciencieuse des acteurs impliqués dans l'exercice du pouvoir public.

Motto:

Eficiența este fundamentul succesului.

John Maxwell

Pornind de la considerentul că funcția publică constituie unul din instrumentele de bază în materia asigurării procesului de administrare și a satisfacerii interesului general al societății, prezentul demers științific are drept scop scoaterea în evidență a mecanismelor de sporire a eficacității exercitării acesteia, astfel încât „cetățeanului”, în calitate de centru de greutate al activităților realizate de către funcționarii publici, să-i fie asigurate totalitatea condițiilor necesare în vederea dezvoltării potențialului personalității sale.

Asigurarea unui serviciu public de calitate constituie dezideratul unei societăți democratice și progresiste, societate în care interesul cetățeanului constituie suma tuturor eforturilor depuse de către reprezentanții autorităților publice în vederea amplificării condițiilor ce asigură bunăstarea socială.

În această ordine de idei, consemnăm faptul că calitatea exercitării funcției publice este determinată, în mod esențial, de profesionalismul factorului uman implicat în exercitarea prerogativelor de putere publică care rezultă din cadrul normativ existent.

Una dintre problemele actuale ale administrației publice în Republica Moldova ține de gradul redus de integritate al agenților publici. Acest fapt creează consecințe grave în ceea ce privește realizarea eficace a misiunii administrației publice, adică de a servi interesul general al cetățenilor. La etapa actuală se acordă o atenție deosebită în materia soluționării acestei probleme, fiind implicați numeroși actori și instituții de la nivel național și internațional.

În exercițiul funcției publice, actorii care realizează atribuții ce implică prerogative de putere publică sunt obligați să se încadreze în limitele morale și legale, astfel încât să nu denatureze substanța „puterii/autorității” publice cu care sunt învestiți.

În această ordine de idei, consemnăm că atribuțiile inerente oricărei funcții publice, ocupate de un funcționar public, necesită a fi exercitate întocmai, fără excepții. Îndeplinirea cu onestitate a atribuțiilor, obligațiilor și restricțiilor legale privind statutul acestor subiecți depinde de gradul de responsabilitate al lor. Integritatea, de fapt, determină direct imaginea entității publice, în care activează funcționarii publici. Succesul autorității publice rezultă din gradul de integritate al funcționarului public.

Așadar, virtutea, cumpătarea, integritatea și onestitatea – toate sunt indisolubil legate și constituie un sistem de referință, reper moral și etic de argumentare în modul de acțiune, în multitudinea de opinii a subalternilor săi pentru a face pondere pe moștenirea socială, cultura juridică, politică și instituțională a societății în fața tribunalului propriului său intelect, ce se impune a fi incoruptibil și integru. Rațiunea unui funcționar public se cere a fi permanent flexibilă și nicidecum încheșată de norii de fum ai tradiției. Rațiunea lui trebuie să fie rezultatul devotat al activității sale, a ideii de progres și avânt, a mișcării în ascensiune.

Concluzionând cele expuse *supra*, aducem la cunoștință faptul că integritatea reprezintă cartea de vizită a funcționarului public, elementul definitoriu al personalității sale care-i reflectă atitudinea față de atribuțiile cu care a fost înzestrat, față de cetățean și față de societate în ansamblu. În aceeași ordine de idei, metaforic vorbind, evocăm faptul că integritatea nu este altceva decât un felinar care-i luminează calea spre succes a funcționarului public, pe de o parte, dar și finalității pozitive a procesului administrativ din care face parte.

Având în vedere că, funcționarul public, își desfășoară activitatea într-un cadru organizat și disciplinat în același timp, aceștia se supun unor reguli pe care, dacă le încalcă, sunt pasibili de răspundere. Disciplina muncii, indiferent la care tip de muncă ne raportăm, concretizează starea de ordine inerentă îndeplinirii atribuțiilor care rezultă dintr-un raport de funcție publică. Această ordine derivă din respectarea unor norme de conduită profesională, care pot viza: relațiile din cadrul unui colectiv determinat, relațiile cu alte colective din cadrul aceleiași unități sau relațiile cu terți.

Privind retrospectiv studiul nostru și ținând cont de aspectele analitice expuse de autor, conchidem că integritatea funcționarului public și răspunderea pentru culpă, în fiecare etapă de dezvoltare a omenirii, au avut o conotație diferită, în raport cu relațiile sociale existente la un moment dat, într-o anumită societate.

În condițiile în care integritatea, asigurarea obiectivității în materia aplicării sancțiunilor disciplinare funcționarului public sunt afectate, suntem în prezența creării unui cerc vicios în centrul căruia este cetățeanul, care este o victimă a acțiunilor ilegale și imorale ale funcționarilor iresponsabili și lipsiți de integritate. În această ordine de idei, autorul consideră că eficientizarea administrației publice în asemenea condiții este practic imposibilă, deoarece îi afectează substanța acesteia. Astfel, vom fi în prezența desfășurării unui proces administrativ eficace în condițiile în care va crește gradul de responsabilitate din partea funcționarilor publici ca și actori, care reprezintă interesele statului și care trebuie să depună toate eforturile pentru a spori calitatea serviciilor publice, în vederea satisfacerii eminentemente a interesului general al societății. Pe de altă parte, o importanță deosebită în acest sens o are și atitudinea cetățenilor față de eficiența exercitării funcției publice și substanța acesteia, întrucât funcționarii publici prin acțiunile lor ar putea contribui la sporirea valorică a acesteia.

Bibliografie:

1. GYULA, Gulyas ș.a. *Etica în administrația publică. Suport de curs*. Cluj-Napoca: Editura Universității Babeș-Bolyai, 2012. 66 p.
2. Integritatea în serviciul public: repere etice. În: *Materialele conferinței internaționale științifico-practice*. Chișinău: Bons Offices, 2006. 288 p.
3. IVANOFF, I.V. *Deontologia funcției publice*. Târgoviște: Bibliotheca, 2008. 476 p.

4. IVANOFF, I.V. *Exercițiul onest al funcției publice*. Târgoviște: Bibliotheca, 2004. 128 p.
5. IVANOFF, I.V. *Exercițiul patologic al funcției publice*. Târgoviște: Bibliotheca, 2005. 255 p.
6. KLITGAARD, R. Combatting and Promoting Ethics In the Public Service. În: *Public Service in Transition: Enhancing Its Role, Professionalism, Ethical Values and Standards*. New York: United Nations, 1999. 250 p.
7. LACHI, C. Eficientizarea Administrației publice prin prisma calității deciziei administrative și a profesionalismului funcționarilor publici. În: *Rezumatele comunicărilor „Sesiunea Națională de comunicări Științifice”*. Chișinău: CEP USM, 2014, p. 107-108.
8. LANE, F. Probleme actuale de administrație publică. Chișinău: Epigraf, 2006. 560 p.
9. TIPA, I. Integritatea funcționarilor publici și a demnitarilor. Ghid metodic. Chișinău: Tipografia Reclama, 2015. 108 p.

*Recomandat
Angela ZUBCO, dr., conf.univ.*